

CONGREGATIE VOOR DE KATHOLIEKE OPVOEDING

Pauselijk Werk voor Priesterroepingen

Pastorale richtlijnen voor het bevorderen van roepingen tot het priesterambt

Vaticaanstad 2012

Inhoud

INLEIDING

I. De roepingenpastoraal van het ambtelijk priesterschap in de wereld

II. Roeping en identiteit van het ambtelijk priesterschap

III. Suggesties voor de roepingenpastoraal

SLOT

INLEIDING

1. De plenaire vergadering van de *Congregatie voor de Katholieke Opvoeding*¹ heeft gevraagd pastorale richtlijnen te publiceren ter bevordering van roepingen tot het priesterschap.

Als antwoord op dit verzoek heeft het *Pauselijk Werk voor Priesterroepingen*, in samenwerking met zijn consultants, vertegenwoordigers van de Congregaties voor de Evangelisatie van de Volken, voor de Oosterse Kerken, voor de Instituten van Gewijd Leven en de Sociëteiten van Apostolisch Leven en voor de Clerus een *Enquête over de roepingenpastoraal* voorbereid om een actueel overzicht te hebben van de roepingenpastoraal in de verschillende delen van de wereld, in het bijzonder wat het ambtelijk priesterschap betreft. Op 15 maart 2008 werd de *Enquête* via de pauselijke vertegenwoordigingen verzonden aan alle referenten van de bisschoppenconferenties voor de roepingenpastoraal en aan de directeuren van de “Nationale Centra voor Roepingen” om informatie te verschaffen over de situatie van roepingen en suggesties te formuleren voor pastorale actie.

Uit de analyse van de antwoorden op de *Enquête* van de bisschoppenconferenties en de Nationale Centra is de vraag naar voren gekomen naar richtlijnen voor een roepingenpastoraal die gebaseerd zijn op een duidelijke en goed gefundeerde roepingentheologie en de identiteit van het ambtelijk priesterschap.

---

1. De Plenaire Vergadering van de Congregatie voor de Katholieke Opvoeding heeft dit thema behandeld in haar vergaderingen van 2005 en 2008.

I. De roepingenpastoraal van het ambtelijk priesterschap in de wereld

2. De situatie van priesterroepingen is vandaag zeer verschillend in de wereld. Zij blijkt door licht- en schaduwzijden te worden gekenmerkt. Terwijl men in het westen het probleem onder ogen ziet van het afnemen van roepingen, maakt men op andere continenten ondanks hun gebrek aan middelen een veelbelovende toename van priesterroepingen mee.

In de landen met een oude christelijke traditie leiden de zorgwekkende terugval in het aantal priesterroepingen, het stijgen van de gemiddelde leeftijd ervan en de vraag naar een nieuwe evangelisatie ertoe dat zich een nieuwe situatie voor de Kerk aftekent.²

Ook het teruggelopen van het geboortecijfer draagt bij tot een vermindering van roepingen tot een bijzondere wijding. Het leven van de katholieke gelovigen ondervindt de weerslag van het ongebreideld zoeken naar materiële goederen en van de achteruitgang in de godsdienstige praktijk, die doen afzien van de moedige en veeleisende keuzes van het evangelie.

Daarom, zoals de Heilige Vader Benedictus XVI heeft geschreven, “kennen wij juist in onze tijd maar al te goed het “nee zeggen” van hen die als eersten zijn uitgenodigd. In feite laat de christenheid in het westen, dat wil zeggen de nieuwe “eerste uitgenodigden” het grotendeels afweten, zij hebben geen tijd voor de Heer.”³

Hoe gestructureerd en creatief de roepingenpastoraal in Europa en de beide Amerika's ook is, de behaalde resultaten beantwoorden niet aan de geweldige inzet. Toch moeten er naast de moeilijke omstandigheden, die men moe-

---

2. Vooral in sommige gebieden is immers juist het te kleine aantal jonge priesters nu al een serieus probleem voor het pastorale werk. Samen met de hele christelijke gemeenschap vragen wij vol vertrouwen en smeken wij de Heer met nederige aandrang om de gave van nieuwe en heilige arbeiders voor zijn oogst (vgl. Mat. 9, 37-38). Wij weten dat de Heer ons soms laat wachten, maar wij weten ook dat wie klopt, dat niet tevergeefs doet. En dus blijven wij met geduld en vertrouwen de Heer bidden dat Hij ons nieuwe, heilige ‘arbeiders’ geeft (Benedictus XVI, *Toespraak tot de deelnemers aan de 57ste algemene vergadering van de Italiaanse Bisschoppenconferentie*, 24 mei 2007, in *Insegnamenti* III-1 [2007] 917-918).

3. Benedictus XVI, *Homilie ter gelegenheid van de eucharistische concelebratie met de bisschoppen van Zwitserland* (7 november 2006), in *Insegnamenti*, II-2 (2006) 573.

dig en eerlijk onder ogen moet zien, enkele tekenen van herstel worden gesignaleerd, vooral daar waar duidelijke en goede ideeën over christelijk leven worden geformuleerd.

3. Het gebed van de christelijke gemeenschap heeft altijd in het volk Gods het gedeelde bewustzijn versterkt met betrekking tot roepingen in de vorm van een 'geestelijke solidariteit'.⁴

Overal waar een geïntegreerde pastoraal - of deze nu gezinnen, jongeren of de missie betreft - rijpt en samen groeit met een roepingenpastoraal, daar maakt men een bloei van priesterroepingen mee. De lokale Kerk wordt werkelijk "verantwoordelijk voor het ontstaan en het rijpen van priesterroepingen".⁵ Zo doet de dimensie van roepingen zich niet als een eenvoudige toevoeging van programma's en suggesties voor, maar wordt zij een natuurlijke uitdrukking van de hele gemeenschap.

De statistische gegevens van de Katholieke Kerk en enkele sociologische onderzoeken brengen aan het licht dat, wanneer er initiatieven van nieuwe evangelisatie in parochies, verenigingen, kerkelijke gemeenschappen en bewegingen⁶ worden voorgesteld, jongeren bereid blijken te zijn Gods roepstem te beantwoorden en hun leven in dienst te stellen van de Kerk.

Het *gezin* blijft de eerste gemeenschap voor het doorgeven van het christelijk geloof. Overal stelt men vast dat veel priesterroepingen worden geboren in gezinnen waar het voorbeeld van een consequent christelijk leven en het in praktijk brengen van de evangelische deugden het verlangen naar een totale zelfgave doen ontluiken. Zorg voor roepingen veronderstelt in feite een goede gezinspastoraal.

---

4. "Laten wij deze broeders van ons in de Heer met onze geestelijke solidariteit omringen. Laten wij bidden dat zij trouw mogen zijn aan de zending waartoe de Heer hen vandaag roept, en bereid hun 'ja' tegen God, hun 'hier ben ik', iedere dag zonder voorbehoud te her-nieuwen". En vragen wij aan de Heer van de oogst op deze Roepingendag dat Hij vele heilige priesters blijft roepen, die geheel zijn toegewijd aan de dienst aan het christelijk volk" (Benedictus XVI, *Homilia in presbyterali Ordinatione duorum et viginti diaconorum Romanae Diocesis* (29 april 2007: AAS 99 [2007] 350).

5. Johannes Paulus II, postsynodale apostolische exhortatie *Pastores dabo vobis* (25 maart 1992), nr. 41: AAS 84 (1992) 726.

6. Vgl. *Pastores dabo vobis*, nr. 68: AAS 84 (1992) 775-778.

Hieraan moet worden toegevoegd dat de vraag van een priesterroeping bij jongens en jonge mensen vaak ontstaat dankzij het vreugdevol getuigenis van priesters.

Het getuigenis van met Christus verenigde priesters, die gelukkig zijn met hun ambt en in broederschap onder elkaar verenigd zijn, wekt bij jonge mensen een sterke herinnering aan een roeping op. Bisschoppen en priesters verschaffen jonge mannen een verheven en aantrekkelijk beeld van het gewijde priesterschap. “Het leven zelf van de priesters, hun onvoorwaardelijke toewijding aan de kudde van God, hun getuigenis van liefderijke dienst aan de Kerk, een getuigenis dat gekenmerkt wordt door de keuze voor het kruis, aanvaard in de hoop en de vreugde van Pasen, en hun broederlijke eendracht en hun ijver voor de evangelisatie van de wereld zijn de eerste en meest overtuigende factor van vruchtbaarheid wat de roepingen betreft”.⁷ In feite getuigen *de priesters* vaak van toewijding aan de Kerk, zijn zij in staat tot vreugdevolle edelmoedigheid, nederige aanpassing aan de verschillende omstandigheden waarin zij werken. Hun voorbeeld maakt het verlangen wakker naar grote verplichtingen in de Kerk en de wens om het eigen leven te geven aan de Heer en hun broeders en zusters.⁸ In het bijzonder wordt op jonge mensen een krachtige aantrekkingskracht uitgeoefend door de inzet van priesters voor mensen die hongeren naar God, naar de religieuze waarden, en verkeren in een toestand van grote geestelijke armoede.⁹ Men ziet ook dat veel jonge mensen de roep tot het priesterschap en het gewijde leven ontdekken nadat zij ervaring hebben gehad met *vrijwilligerswerk*, een liefdedienst jegens de lijdenden, de behoeftigen en de armen, of nadat zij enige tijd in katholieke missies hebben gewerkt. De *school* is een andere omgeving in het leven van jongens en jonge mensen waar de ontmoeting met een priesterleraar of de deelname aan initiatieven ter verdieping van het christelijk geloof een weg van de onderscheiding van een roeping zijn begonnen.

---

7. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 727.

8. “De liefdedienst is de fundamentele zin van iedere roeping welke in de roeping van de priester een specifieke verwerkelijking vindt” (*Pastores dabo vobis*, nr. 40: AAS 84 [1992] 725).

4. De verspreiding van de gesecculariseerde mentaliteit ontmoedigt het antwoord van jonge mensen op de uitnodiging om de Heer Jezus radicaler en edelmoediger te volgen.

Als antwoord op de *Enquête*, opgezet door het *Pauselijk Werk voor Priesterroepingen*, zijn vanuit de lokale Kerken vele antwoorden gekomen die een reeks redenen laten zien waarom jonge mensen geen gehoor geven aan een priesterroeping en het uitstellen tot een niet nader te bepalen toekomst. Bovendien reserveren ouders bij hun verwachtingen voor de toekomst van hun kinderen weinig ruimte voor de mogelijkheid van een roeping tot een bijzondere wijding.

Een ander aspect dat ten nadele werkt van een roeping tot het priesterschap is de geleidelijke marginalisering van de priester in het maatschappelijk leven, met als gevolg het verlies van zijn betekenis in de publieke sfeer. Bovendien wordt van meerdere kanten de keuze zelf voor het celibaat ter discussie gesteld. Niet alleen een gesecculariseerde mentaliteit, maar ook verkeerde opvattingen over het celibaat binnen de Kerk leiden tot een gebrek aan waardering voor het charisma van en de keuze voor het celibaat, ook al kunnen de ernstige, negatieve gevolgen van zwakte en schandaal, veroorzaakt door ontrouw aan de plichten van het priesterambt, zoals bijvoorbeeld in het geval van seksueel misbruik, niet worden verzwegen. Dit scheidt verwarring bij de jonge mensen zelf, die anders toch bereid zouden zijn de roepstem van de Heer te beantwoorden.

Het leven zelf van de priester, meegezogen in de maalstroom van overdreven activisme met diens gevolg een overbelasting van pastoraal werk, kan de

---

9. "Uw enthousiasme, uw gemeenschap, uw gebedsleven en uw edelmoedig dienstwerk zijn onmisbaar. Het kan gebeuren dat men een zekere vermoeidheid of angst ervaart ten overstaan van de nieuwe behoeften en de nieuwe moeilijkheden, maar wij moeten erop vertrouwen dat de Heer ons de noodzakelijke kracht zal geven om uit te voeren wat Hij van ons vraagt. Hij zal - laten wij hiervoor bidden en zeker hiervan zijn - het nooit aan roepingen laten ontbreken, als wij met gebed hierom smeken en tegelijkertijd ervoor zorgen hiernaar te zoeken en deze te bewaken met een enthousiaste en vindingrijke jongeren- roepingpastoraal, die de schoonheid van het priesterambt kunnen openbaren" (Benedictus XVI, *Toespraak, gehouden in Assisi ter gelegenheid van de ontmoeting met de geestelijkheid en mannelijke en vrouwelijke religieuzen in de kathedraal van de heilige Rufinus*, 17 juni 2007, in *Insegnamenti* III-1 [2007] 1138).

glans van priesterlijk getuigenis verduisteren en verzwakken. In deze situatie worden het bevorderen van de persoonlijke weg en de geestelijke begeleiding van jonge mensen een gunstige gelegenheid om een roeping, en in het bijzonder een roeping tot het priesterschap te suggereren of te onderscheiden.

II. Roeping en identiteit van het ambtelijk priesterschap

5. De identiteit van de roeping tot het ambtelijk priesterschap moet verstaan worden in de context van de christelijke identiteit als leerling van Jezus. 'De geschiedenis van iedere priesterroeping is, zoals trouwens die van iedere christelijke roeping, de geschiedenis van een *onuitsprekelijke dialoog tussen God en de mens*, tussen de liefde van God en de vrijheid van de mens die in liefde God antwoordt'.¹⁰

De evangeliën stellen roeping voor als een wonderbare ontmoeting in liefde tussen God en de mens. Dit is het mysterie van de roeping, een mysterie dat het leven van iedere christen in zich sluit, maar met grotere duidelijkheid zichtbaar wordt in hen die Christus uitnodigt alles achter te laten om Hem van meer nabij te volgen. Christus heeft altijd enkele mensen gekozen om op een directere wijze met Hem samen te werken aan de verwezenlijking van het heilsplan van de Vader.

Alvorens zijn leerlingen te roepen voor een bijzondere taak, nodigt Jezus hen uit alles ter zijde te leggen, in een diepe gemeenschap met Hem te leven, bij Hem 'te blijven' (Marc. 3, 14).¹¹

Ook vandaag roept de verrezen Heer de toekomstige priesters om hen te veranderen in ware verkondigers en getuigen van zijn reddende tegenwoordigheid in de wereld.

Uit het voorbeeldkarakter van die ervaring komt de noodzaak voort reisgezel van de verrezen Christus te worden, een levensweg op te gaan die niets als vanzelfsprekend beschouwt, maar zich volgzzaam openstelt voor het mysterie van God die roept.

---

10. *Pastores dabo vobis*, nr. 36: AAS 84 (1992) 715-716.

11. Cfr. *Pastores dabo vobis*, nr. 34: AAS 84 (1992) 713.

6. Christus, de Herder, is oorsprong en voorbeeld van het priesterambt.¹² Hijzelf heeft beschikt sommigen van zijn leerlingen de macht toe te vertrouwen om het eucharistisch offer op te dragen en zonden te vergeven.

‘Na de apostelen te hebben gezonden, zoals Hijzelf was gezonden door de Vader, heeft Christus dus door middel van de apostelen zelf hun opvolgers deelgenoot gemaakt van zijn wijding en zending, namelijk de bisschoppen, wier bedieningsambt in ondergeschikte graad is overgedragen aan de priesters, opdat dezen, eenmaal priester gewijd, medewerkers van de bisschop zouden zijn om op een behoorlijke wijze de apostolische zending die hun door Christus is toevertrouwd ten uitvoer te brengen.’¹³

Daarom wordt de priester, zoals de leer van de *aard* over de heilige wijding goed zegt, gelijkvormig gemaakt met Christus de Priester, die hem in staat stelt in de persoon van Christus, het Hoofd en de Herder, te handelen.¹⁴ Zijn zijn en handelen in het ambt komen van Gods trouw, die wordt gekenmerkt door de geestelijke gave die in het wijdingssacrament in de priester permanent haar intrek neemt en hem onderscheidt van de gedoopten die delen in het algemeen priesterschap. Aangezien hij met het bisschopsambt verbonden is, deelt de priester immers in het gezag waarmee Christus “zijn lichaam opbouwt, heiligt en bestuurt”.¹⁵

Het ambtelijk priesterschap onderscheidt zich zo wezenlijk van het algemeen priesterschap en staat ten dienste ervan.¹⁶ Immers, “de ambtspriester vormt en bestuurt, door de gewijde macht waarover hij beschikt, het priesterlijk volk; in de persoon van Christus voltrekt hij het eucharistisch offer en in de naam van geheel het volk draagt hij het op aan God. De gelovigen, van hun kant, doen door hun koninklijk priesterschap actief mee in de aanbidding

---

12. Cfr. *Pastores dabo vobis*, nr. 23: AAS 84 (1992) 694.

13. Tweede Vaticaans Oecumenisch Concilie, decreet over het ambt en het leven van de priesters *Presbyterorum ordinis* (7 december 1965), nr. 2: AAS 58 (1966) 992; vgl. Tweede Vaticaans Oecumenisch Concilie, dogmatische constitutie over de Kerk *Lumen gentium* (21 november 1964), nr. 28: AAS 57 (1965) 33-36.

14. Vgl. *Presbyterorum ordinis*, nr. 2: AAS 58 (1966) 992.

15. *Ibid.*

16. Vgl. *Lumen gentium*, nr. 10: AAS 57 (1965) 14.

van de eucharistische offergave. Zij oefenen het verder uit in het ontvangen van de sacramenten, in het gebed en de dankzegging, in het getuigenis van een heilig leven, in de onthechting en de daadwerkelijke liefde.”¹⁷ En “dáár-op staat de bediening van de priesters gericht en daarin vindt deze haar voltooiing”¹⁸

Het is duidelijk dat de gave die door handoplegging wordt doorgegeven, voortdurend “hernieuwd” (vgl. 2 Tim. 1, 6) moet worden, omdat de “priesters, of zij zich nu wijden aan gebed en aanbidding, of het woord verkondigen, of het eucharistisch offer opdragen en de overige sacramenten bedienen, of andere diensten ten bate van de mensen verrichten, steeds bijdragen tot vermeerdering van de glorie van God, alsook tot bevordering van het goddelijk leven van de mensen”.¹⁹

Deze eerste dimensie van christologische aard van het wijdingssacrament vormt de grondslag van de ecclesiologische dimensie ervan.²⁰ Aangezien het noodzakelijk is dat de Kerk zelf door de verrezen Christus wordt bijeengeroepen, zijn de priesters door het wijdingssacrament gemachtigd om doeltreffende instrumenten te zijn voor de opbouw van de Kerk, door middel van de verkondiging van het Woord, de viering van de sacramenten en het leiden van het volk Gods.²¹ Zonder deze gaven zou de Kerk haar eigen identiteit verliezen. Het ambtelijk priesterschap is zo het gevoeligste en fundamentele punt voor het bestaan van de Kerk, aangezien het het daadwerkelijke teken is van de voorrang in genade waarmee de verrezen Christus haar in de Geest opbouwt.²²

Zo vinden de priesters, daar zij Christus de Herder vertegenwoordigen, in hun totale toewijding aan de Kerk het element dat hun theologische identiteit en hun geestelijk leven met elkaar verenigt. Daarom “gaat de liefde van

---

17. *Lumen gentium*, nr. 10: AAS 57 (1965) 14-15.

18. *Presbyterorum ordinis*, nr. 2: AAS 58 (1966) 993.

19. *Ibid.*

20. Vgl. *Pastores dabo vobis*, nr. 16: AAS 84 (1992) 681.

21. Vgl. *Presbyterorum ordinis*, nrs. 4-6: AAS 58 (1966) 995-1001.

22. Vgl. *Pastores dabo vobis*, nr. 15: AAS 84 (1992) 679.

de priester op de eerste plaats uit naar Jezus Christus. Alleen als hij Christus, Hoofd en Bruidegom, bemint en dient, wordt de liefde bron, criterium, maat en drijfveer van de liefde en de dienst van de priester voor de Kerk, lichaam en bruid van Christus.”²³ Als het ambtelijk priesterschap zijn oorsprong niet vindt in deze liefde, dan vervalt het tot het uitvoeren van een functie in plaats van zich te presenteren als de dienst van een herder die zijn leven geeft voor de kudde. Het is daarom de liefde voor Christus die de belangrijkste motivatie is voor de roeping tot het priesterschap.

7. Het priesterambt, dat wordt verleend met het wijdingssacrament, wordt in zijn natuur getekend door het trinitaire leven,²⁴ een leven dat wordt meege-deeld door Christus en door zijn eenheid met de Vader en de Heilige Geest. Dit kenmerkt in wezen de identiteit van de priester.²⁵

De individuele priester leeft in de werkelijke en ontologische gemeenschap van het presbyteraat dat verenigd is met de bisschop. Immers, “vanwege zijn natuur zelf kan het gewijde ambt alleen vervuld worden voor zover de priester met Christus verenigd is door middel van de sacramentele opname in de priesterorde en dus voor zover hij in hiërarchische gemeenschap met zijn bisschop staat. Het gewijde ambt heeft een radicale *gemeenschapsvorm* en kan slechts vervuld worden als een “collectief werk”²⁶

---

23. *Pastores dabo vobis*, nr. 23: AAS 84 (1992) 691.

24. “De priesterlijke identiteit’, hebben de synodevaders geschreven, heeft, zoals iedere christelijke identiteit, haar bron in de allerheiligste Drieëenheid. [...] Het is binnen het mysterie van de Kerk, als mysterie van trinitaire gemeenschap met missionair elan, dat iedere christelijke identiteit zich openbaart en dus ook de specifieke identiteit van de de priester en diens dienstwerk. Krachtens de wijding die de priester ontvangt in het sacrament van het priesterschap, wordt hij door de Vader, door middel van Jezus Christus, die hij op specifieke wijze afbeeldt als Hoofd en Herder van zijn volk, gezonden om te leven en te werken in de kracht van de Heilige Geest ten dienste van de Kerk en voor het heil van de wereld” (*Pastores dabo vobis*, nr. 12: AAS 84 [1992] 675-676).

25. “Zo kan men het wezenlijk ‘relationele’ karakter begrijpen van de identiteit van de priester. Door middel van het priesterschap, dat ontspringt uit de diepte van het onuitsprekelijke mysterie van God ofwel uit de liefde van de Vader, de genade van Jezus Christus en de gave van de eenheid van de Heilige Geest, is de priester op sacramentele wijze opgenomen in de gemeenschap met de bisschop en de andere priesters, om het volk Gods, dat de Kerk is, te dienen en allen tot Christus te trekken” (*Pastore dabo vobis*, nr. 12: AAS 84 [1992] 676).

De priester dient de *communio* van de Kerk in naam van Jezus Christus. De Heer roept de priester persoonlijk en brengt hem tot een persoonlijke relatie met Hemzelf, met de ervaring van apostolische broederschap en met de pastorale zending waarvan de oorsprong in de hoogste mate trinitarisch is. Het apostolisch ‘wij’, weerspiegeling van en deelname aan de Drieëenheid, kenmerkt de identiteit van het gewijde priesterschap.²⁷

Het is duidelijk dat zowel het traject van de roeping als de vorming zelf de wezenlijke elementen moeten hernemen van het trinitaire leven zelf²⁸, dat karakteristiek is voor het gewijde priesterschap waar Christus’ persoonlijke oproep ten dienste staat van een leven van gemeenschap-zending, de weerspiegeling van het trinitaire leven.

Een belangrijke taak van de roepingpastoraal is derhalve jongens en jonge mensen een christelijke ervaring te bieden waardoor men de werkelijkheid van God zelf ervaart in de gemeenschap met hun broeders en in de evangeliserende zending.²⁹ Terwijl zij zich een deel voelen van een familie van zonen en dochters die dezelfde Vader hebben, die buitengewoon veel van hen houdt, zijn zij geroepen te leven als broers en zussen en in de eenheid volhardend stellen zij zich ten dienste van de nieuwe evangelisatie “om de wonderbaarlijke waarheid van de reddende liefde van God te verkondigen en er getuigenis van af te leggen”.³⁰

De roepingpastoraal voor het gewijd priesterschap is erop gericht mannen van gemeenschap en zending voort te brengen, die in staat zijn zich te laten inspireren door “het nieuwe gebod” (Joh. 13, 34), de bron van de “spiritualiteit van gemeenschap”.

---

26. *Pastores dabo vobis*, nr. 17: AAS 84 (1992) 683.

27. Vgl. *Presbyterorum ordinis*, nrs. 7-9: AAS 58 (1966) 1001-1006.

28. Vgl. *Pastores dabo vobis*, nr. 17: AAS 84 (1992) 682-684.

29. “Alvorens concrete initiatieven te programmeren moet men een spiritualiteit van de *communio* bevorderen en deze als opvoedkundig beginsel laten gelden overal waar mensen en christenen worden gevormd, waar de bedienaren voor het altaar, de Godgewijde personen, de pastorale verantwoordelijken worden opgeleid, waar families en gemeenschappen tot stand komen” (Johannes Paulus II, apostolische brief *Novo millennio ineunte*, 6 januari 2001, nr. 43: AAS 93 [2001] 297).

30. Johannes Paulus II, *Boodschap voor de 42ste Wereldgebedsdag voor Roepingen* (17 april 2005), in *Insegnamenti XXVII-2* (2004) 115.

Het bevorderen van roepingen en de daarop volgende onderscheiding houden ten zeerste rekening met deze christelijke ervaring, de basis van een weg van genade die deel uitmaakt van het wijdingssacrament, en voorwaarde voor een authentieke evangelisatie.

8. Het zal nuttig zijn te streven naar een prudente en wijze onderscheiding van de wezenlijke voorwaarden voor toegang tot het priesterschap om de geschiktheid van de 'geroepenen' vast te stellen. De roepingenpastoraal is zich ervan bewust dat het antwoord op de roepstem gebaseerd is op een steeds verder gaande harmonisering van de persoonlijkheid in haar verschillende elementen: menselijk en christelijk, persoonlijk en gemeenschappelijk, cultureel en pastoraal.

"De kennis van de natuur en de zending van het ambtelijk priesterschap" - zo leest men in *Pastores dabo vobis* - "is de onmisbare vooronderstelling en tegelijk de meest zekere gids en de meest overtuigende stimulans om in de Kerk de pastorale actie te ontplooiën voor de bevordering en de onderscheiding van de priesterroepingen en voor de vorming van hen die geroepen worden tot het gewijde ambt".³¹

Om deze reden is zij in eerste instantie gericht op de ontwikkeling van de persoon in zijn alles omvattende totaliteit om de 'geroepenen' tot het priesterschap binnen de context van een diepgaande ervaring van gemeenschap geschikt te maken voor het gelijkvormig zijn aan Christus de Herder. Iedere geroepene moet in de gelegenheid worden gesteld om een innige relatie te beleven van liefde met de Vader die hem roept, met de Zoon die hem gelijkvormig maakt, met de Geest die hem vormt door de opvoeding tot het gebed, het luisteren naar het Woord, de deelname aan de Eucharistie en de stille aanbidding.

De suggestie van een roeping gaat hand in hand met het geleidelijk op zich nemen door de geroepene van taken, keuzes en verantwoordelijkheden om tevens een diepgaande en brede onderscheiding mogelijk te maken van de authenticiteit van de roeping.

---

31. *Pastores dabo vobis*, nr. 11: AAS 84 (1992) 674.

Integratie en affectieve rijping zijn een noodzakelijk doel om de genade van het sacrament te kunnen ontvangen. Men moet het vermijden mensen een roeping voor te stellen die, ook al zijn zij prijzenswaardig in hun gang naar bekering, tekenen vertonen van diepgaande menselijke zwakheden.

Het is belangrijk dat de geroepene helder de verplichtingen ziet die hij op zich zal moeten nemen, in het bijzonder bij het celibaat.³²

Het is gunstig dat de roeping wortelt in een precieze kerkelijke context die de motieven voor de keuze voor een roeping diepgang geeft en die ertoe bijdraagt om mogelijke individualistische afwijkingen van zijn roeping te herstellen.³³ In die zin krijgt de kwaliteit van de ervaring in parochie en bisdom, het regelmatig bezoeken van en de actieve deelname aan kerkelijke verenigingen en bewegingen een fundamenteel belang.³⁴

Gewoonlijk dient men rekening te houden met een ervaring van gemeenschapsleven, voordat een jongen en een jongeman naar het seminarie komt.

9. Een rol van doorslaggevende betekenis wordt gespeeld door degenen die de roeping begeleiden en vaak in de plaats komen van de figuur van de priester, die het begin van een roeping heeft gevoed en ondersteund. Zowel de opvoedkundige relatie met degene die de roeping stimuleert, als de stijl van broederschap met andere geroepenen maakt de onderscheiding van de keuze voor een roeping authentieker en sterker.

Ongetwijfeld is het leven van de individuele priesters en van heel het diocesane presbyteraat in staat de ideale figuur van de priester en de omstandigheden van zijn dienstwerk in het gewone leven ook door zijn zichtbaarheid in elkaar te laten overlopen en begunstigt zo de weg van de groei van de priesterroeping.

---

32. "De vorming tot het celibaat van de kandidaten voor het priesterschap dient bijzonder vermeld te worden. Het is belangrijk dat zij het celibaat leren beleven en waarderen als een kostbare gave van God en als een bij uitstek eschatologisch teken, dat getuigt van een onverdeelde liefde voor God en voor zijn volk en dat de priester gelijkvormig maakt aan Jezus Christus, Hoofd en Bruidegom van de Kerk. Een dergelijke gave immers 'drukt (vooral) de dienst van de priester aan de Kerk in en met de Heer uit' en vertegenwoordigt een profetische waarde voor de wereld van vandaag" (Benedictus XVI, *Aan de Katholieke Kerk in de Volksrepubliek China*, 27 mei 2007, nr. 14: AAS 99 [2007] 577).

33. Vgl. *Pastores dabo vobis*, nr. 9: AAS 84 (1992) 670-671.

34. Vgl. *Pastores dabo vobis*, nr. 68: AAS 84 (1992) 775-778.

De figuur van de priester die als heilige wordt vereerd, draagt niet weinig ertoe bij de geroepenen moed te geven en edelmoedigheid in hen op te wekken. Priesters die volledig toegewijd zijn aan de uitoefening van hun pastoraal ambt, vormen een referentiemodel bij het verstevigen van de redenen voor de keuze voor de priesterstand.

Het is voldoende te herinneren aan de heilige Jean Marie Vianney, de heilige pastoor van Ars, die tijdens het Jaar van de priester 2010, door de Heilige Vader Benedictus XVI werd aangeduid als een stralend voorbeeld voor alle priesters. En met hem zou men veel andere voorbeeldige priesters in herinnering kunnen roepen die met zelfverloochening in de loop van de tijd de weg van het volk Gods in de lokale Kerken hebben begeleid.

Het zal zeker belangrijk zijn vol vertrouwen en met aandrang de Maagd Maria, de moeder van de priesters, aan te roepen om te worden geholpen met bereidwilligheid Gods plan in het eigen leven te aanvaarden en met geloof en liefde 'ja' te zeggen tegen de Heer, die steeds nieuwe arbeiders roept voor de verbreiding van het Rijk Gods.

10. De groei en het rijpen van een priesterroeping vereist een concrete liefde voor de eigen particuliere Kerk en een algehele beschikbaarheid voor iedere pastorale dienst, waarbij men een innerlijke vrijheid ervaart die gelegen is in het feit dat men zich geen heer van de eigen roeping voelt.

Actieve deelname aan het leven van een christelijke gemeenschap kan eraan bijdragen dat men nieuwe vormen van klerikalisme vermijdt, situaties van ongelegen pastoraal centralisme, parttime pastorale diensten, ambtskeuzes die toegesneden zijn op individuele behoeften en niet het geheel en de eenheid van de gemeenschap op het oog hebben.

Om een Kerk in permanente staat van zending op te bouwen, wordt de roeping van de priester verwezenlijkt door een gemeenschap te doen groeien die rijk is aan diensten, waar er veel ruimte is voor een actieve en verantwoordelijke deelname van leken gelovigen.

Om in staat te zijn een gemeenschap te bezielen en te ondersteunen is het nuttig dat jonge mensen die tot het priesterschap zijn geroepen, leren samen te werken en de hele christelijke gemeenschap te ontmoeten en iedere roe-

ping te waarderen.

De universele dimensie is intrinsiek aan het priesterambt.³⁵ De wijding maakt de priester geschikt voor de zending, die een wezenlijk aspect is van de identiteit van de priester.

In deze zin is het belangrijk iedere geroepene ertoe op te voeden dat hij zich bekommert om zijn burens en tegelijkertijd kijkt naar hen die veraf zijn.

Beschikbaarheid voor de zending bepaalt de waarachtigheid van de priester bij elke activiteit. Dat betekent het ontwikkelen van een innerlijke structuur en een wijze van zijn, meer dan een wijze van handelen, die wordt gekenmerkt door de moed ieder soort individualisme achter zich te laten om het hart te openen voor de noden van de nieuwe evangelisatie.

III. Suggesties voor de roepingenpastoraal

11. Priesterroepingen zijn de vrucht van het werken van de Heilige Geest in de Kerk. In enkele landen registreert men een krachtige en veelbelovende bloei van priesterroepingen, die een bemoediging is om verder te gaan op de weg van het bevorderen van roepingen.

De Kerk erkent, bewust als zij zich is van de noodzaak van roepingen tot het priesterschap, dat zij een gave van God zijn en bidt tot de Heer met een onophoudelijke en vertrouwvolle smeekbede dat Hij zo edelmoedig zal zijn deze te geven.

“In werkelijk kiest God, de “Heer van de oogst”, zijn “arbeiders” zelf door de mensen overeenkomstig een belangeloos en verrassend besluit te roepen. En toch, in het mysterie van het verbond dat Hij met ons heeft gesloten, worden wij uitgenodigd “met zijn voorzienigheid mee te werken door het machtige werktuig dat Hij ons in handen heeft gelegd, te gebruiken: *het gebed!* Dit is wat Jezus zelf ons heeft gevraagd: ‘Vraagt daarom de Heer van de oogst arbeiders te sturen om te oogsten!’”³⁶

---

35. Zie Congregatie voor de Clerus, *Directorium voor het ambt en het leven van de priesters* (31 januari 1994), nrs. 14-15.

Het gebed roert het hart van God; voor gelovigen wordt het de grote school van het leven, het leert hun met evangelische wijsheid naar de wereld en naar de noden van ieder menselijk wezen te kijken; het verenigt vóór alles de harten tot dezelfde liefde en tot het medeleven van Christus voor de mensheid.³⁷

De ervaring van zeer veel lokale Kerken getuigt ervan dat een aanzienlijk aantal jonge mensen de roep tot het ambtelijk priesterschap gewaar wordt, vooral in gemeenschappen waar het gebed een constante en diepe dimensie vormt.

12. In het westen overheerst een cultuur die onverschillig staat ten opzichte van het christelijk geloof en niet in staat is de waarde van roepingen tot een bepaalde wijding te begrijpen.

Toch ziet de Kerk, die geroepen is in de tijd te leven, met wijze blik in de geschiedenis de aanwezigheid van God, die vergezelt, vragen stelt, oproept tot een verbond, ook op de ogenblikken die schijnbaar minder vruchtbaar en vruchtdragend zijn; zij kijkt “met onmetelijke sympathie naar de wereld, omdat de Kerk, ook als de wereld zich niet betrokken voelt bij de Kerk, niet anders kan dan zich bij de wereld betrokken te voelen, wat de houding van de wereld ten opzichte van de Kerk ook moge zijn”.³⁸

Vandaag blijft de Kerk nog steeds het Woord van God verkondigen en het goede nieuws van het heil meedelen met de moed van de waarheid. Zij tracht in het bijzonder jongens en jonge mensen het geloof voor te houden dat aan het leven vragen stelt en beantwoordt aan de dorst naar geluk die in het hart van de mens leeft.

Het gaat erom de ervaring van het geloof voor te houden als een persoonlijke en diepe relatie met de Heer Jezus Christus, Hij die het mysterie van God openbaart.

---

36. Johannes Paulus II, *Toespraak tot de leden van Serra International* (7 december 2000), in *Insegnamenti XXIII-2* (2000) 1050; vgl. *Toespraak tot de leden van “Serra International”* (29 maart 1990), in *Insegnamenti III-1* (1980) 759-761.

37. Vgl. Johannes Paulus II, *Boodschap voor de 38ste Wereldgebedsdag voor Roepingen* (6 mei 2001: AAS 93 (2001) 98-102.

38. Paulus VI, *In Bethlehem: uitnodiging tot broederschap, eenheid en vrede* (6 januari 1964): AAS 56 (1964) 177; *L'Osservatore Romano*, Anno CIV - nr. 5 (7-8 januari 1964) 2.

Uit het antwoord van geloof wordt de ontdekking van een roeping geboren, vooral wanneer zij wordt beleefd binnen christelijke gemeenschappen die de schoonheid van het evangelie beleven en waar stimulerende persoonlijkheden en opvoeders werken die in staat zijn de tekenen van een roeping waar te nemen.

Wil een voorhouden van het christelijk geloof dat een antwoord in de vorm van een roeping opwekt, worden verwezenlijkt, dan gaat het erom authentieke ruimte voor menselijke relaties te begunstigen³⁹ door middel van het werk van opvoeders en volwassen begeleiders in het geloof, in een omgeving van aantrekkelijke en boeiende gemeenschappen van christelijk leven. Het is goed openlijk jongens en jonge mensen de mogelijkheid van een priesterlijk leven voor te houden en het is tegelijkertijd noodzakelijk de christelijke gemeenschappen ertoe uit te nodigen intenser te bidden tot de 'Heer van de oogst' (Mat. 9, 38) dat Hij nieuwe dienaren en nieuwe gewijde mensen mag doen opstaan.

Met dit doel is het nuttig in de lokale Kerken een algemene pastoraal te ondersteunen die actief is met enthousiasme voor evangelie, roeping en zending.

13. Alle leden van de Kerk zijn verantwoordelijk voor de zorg voor priesterroepingen. "Het Tweede Vaticaanse Concilie heeft zeer uitdrukkelijk verklaard dat "het bevorderen van de roepingen een taak is van de hele christengemeenschap, die dit allereerst moet bewerken door een volledig christelijk leven" (*Optatam totius*, 2). Alleen op basis van deze overtuiging zal de roepingenpastoraal haar werkelijk kerkelijk gelaat kunnen tonen en een eendrachtige actie ontplooiën, met behulp van specifieke organen en geschikte werktuigen van gemeenschap en medeverantwoordelijkheid."⁴⁰

Zeventig jaar geleden heeft de Heilige Stoel al het *Pauselijk Werk voor Priesterroepingen* ingesteld met het doel de samenwerking tussen de Heilige Stoel en de lokale Kerken te ondersteunen ter bevordering van roepingen tot het gewijde ambt.

---

39. Vgl. *Novo millennio ineunte*, nr. 45: AAS 93 (2001) 298-299.

40. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 726-727.

Dit orgaan zet zich ervoor in de *Boodschap voor de Wereldgebedsday voor Roepingen* te verspreiden die de Heilige Vader ieder jaar tot de hele Kerk richt. Het heeft bovendien de taak om de belangrijkste initiatieven met betrekking tot roepingen die de lokale Kerken verrijken, te verzamelen en te doen nemen; het organiseert internationale congressen; het bevordert het organiseren van continentale congressen en geeft zijn medewerking hieraan met het doel een synergie tot stand te helpen komen tussen hen die actief zijn op het terrein van de roepingenpastoraal.

De ervaring van de voorbije decennia laat zien dat het gebruik van de *Boodschap* van de Heilige Vader de lokale Kerken helpt de jaarlijkse programma's voor roepingenpastoraal te bepalen, voor te stellen en te verwezenlijken.

De rol van de bisschop in het bevorderen van roepingen, en in het bijzonder priesterroepingen, is centraal en van eminent belang. "De eerste verantwoordelijkheid voor de pastoraal van de priesterroepingen ligt bij de *bisschop*, die geroepen is om haar als eerste uit te voeren, ook al zal hij veelvuldige medewerkers mogen en moeten opwekken. Hij is vader en vriend in zijn priestercollege en het is vooral zijn zorg om "continuïteit te geven" aan het priesterlijk charisma en ambt en er door de handoplegging nieuwe krachten aan toe te voegen. Hij zal er zorg voor dragen dat de dimensie van de roepingenpastoraal steeds aanwezig is in heel het kader van de gewone pastoraal, ja daarin volledig opgenomen is en als het ware daaraan identiek is. Het is zijn taak de verschillende initiatieven voor de roepingen te bevorderen en te coördineren."⁴¹ Het zal de taak van de bisschop zijn te bevorderen dat de jeugdpastoraal en de roepingenpastoraal aan priesters en anderen worden toevertrouwd die in staat zijn om met enthousiasme en het voorbeeld van hun eigen leven de vreugde over te dragen van het volgen van de Heer Jezus in de school van het evangelie.

Op diocesaan niveau richt de bisschop het Centrum voor roepingen op, dat bestaat uit priesters, gewijde personen en leken als gemeenschappelijk orgaan ten dienste van de roepingenpastoraal in de lokale Kerk met de taak

---

41. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 727; vgl. Tweede Oecumenisch Vaticaans Concilie, decreet over de priesteropleiding *Optatam totius* (28 oktober 1965), nr. 2; AAS 58 (1966) 714; vgl. *Codex Iuris Canonici*, can. 385.

roepingen voor een bijzondere wijding te bevorderen binnen de context van alle roepingen.

Het Centrum voor roepingen zorgt voor de vorming van degenen die roepingen stimuleren, ontwikkelt en verspreid een cultuur van roepingen binnen het volk Gods, neemt deel aan de uitwerking van het diocesane pastorale programma en werkt in het bijzonder samen met de diocesane organen voor gezinspastoraal, catechese en jongerenpastoraal.

In de bisdommen en parochies dienen roepingengroepen te worden bevorderd en ondersteund, die trajecten van christelijke opvoeding en voorlopige onderscheiding van een roeping voorstellen.⁴²

Nationale of interdiocesane Centra voor roepingen coördineren in opdracht van de bisschoppenconferentie en gewoonlijk onder leiding van een bisschop de diocesane Centra voor roepingen.

14. De genade van een roeping vindt een vruchtbaar terrein in een Kerk die door haar gemeenschappen en alle gelovigen voorwaarden schept voor een vrij en edelmoedig antwoord op een roeping.

De zalige Johannes Paulus II heeft de bisschoppen gevraagd “om de maatschappelijke structuur van de christelijke gemeenschap te versterken door middel van de evangelisatie van het gezin, de leken te helpen om in de wereld van de jongeren de waarden te stimuleren van coherentie, rechtvaardigheid en christelijke liefde”.⁴³

In onze tijd wordt het getuigenis van *christelijke gemeenschappen* die reenschap weten af te leggen van het geloof, nog noodzakelijker, opdat christenen die zich toeleggen op het navolgen van Christus, zijn liefde kunnen doorgeven. De gemeenschap van hen die geloven in Christus, brengt mensen in de gesteldheid om aan de roepstem van de Heer, die mensen uitnodigt tot wijding en zending, gehoor te geven.

---

42. Vgl. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 728.

43. Johannes Paulus II, *Boodschap voor de Wereldgebedsdag voor roepingen* (2 mei 1992), in *Insegnamenti XV-2* (1992) 135.

Het bevorderen van de priesterroeping vindt reeds plaats in christelijke gezinnen; als deze zijn bezielde door een geest van geloof, liefde en vroomheid, dan vormen zij als het ware het "eerste seminarie" (zie *Optatam totius*, 2) en blijven zij "de gunstige voorwaarden voor het ontstaan van roepingen".⁴⁴

Ook al wordt er in christelijke gezinnen een gevoel van respect voor de figuur van de priester ontwikkeld, toch wordt er, vooral in het westen, daarin een zekere moeilijkheid zichtbaar om de roeping van een kind tot het priesterschap of een andere wijding te verwelkomen.

Er bestaat een gemeenschappelijk terrein tussen gezins- en roepingenpastoraal. Daarom is het noodzakelijk ouders meer bewust te maken van hun dienstwerk, dat is geworteld in het sacrament van het huwelijk, als opvoeders in het geloof, opdat zich binnen het gezin de menselijke en bovennatuurlijke voorwaarden ontwikkelen die de ontdekking van een priesterroeping mogelijk maken.

De parochie is van haar kant de plaats *bij uitstek* waar het evangelie van de christelijke roeping wordt verkondigd en waar in het bijzonder het ideaal van het priesterambt wordt getoond. Zij is de vruchtbare bodem waar roepingen ontkiemen en rijpen op voorwaarde dat het 'het huisgezin van God als een broederlijk bezielde gemeenschap bijeenbrengt en door Christus in de Geest naar God terugbrengt'⁴⁵ en daarom wordt gekenmerkt door de levensstijl van de eerste christenen (cfr. Handelingen 2, 42; 4, 32).

In de parochie blijkt de verscheidenheid aan roepingen duidelijk en is de dringende behoefte aan priesterroepingen, noodzakelijk om de viering van de eucharistie en het sacrament van verzoening te garanderen, meer bewust en levend.

De parochiegemeenschap is een vruchtbare schoot, die in staat is een waardevolle bijdrage in menselijke en geestelijke vorming te bieden aan hen die op weg zijn naar het priesterambt.

Priesters en gewijden, vooral zij die in een parochiegemeenschap werken, zijn van doorslaggevend belang voor het uitdrukkelijk suggereren van een

---

44. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 728.

45. *Lumen gentium*, nr. 28: AAS 57 (1965) 34.

priesterroeping aan jongens, adolescenten en jonge mensen, dankzij een wijze en overtuigende opvoedkundige werkzaamheid die in staat is de vraag betreffende een roeping naar boven te doen komen.

Ook catechisten en zij die de pastoraal in de parochies stimuleren, kunnen, terwijl zij de hele christelijke boodschap voorhouden, waardevolle verbanden leggen en bieden tussen thema's van de catechese en het laten zien van bijzondere roepingen, vooral de roeping tot het priesterschap. 'Vooral de catechisten, de leerkrachten, de opvoeders en degenen die belast zijn met de jongerenpastoraal, hebben ieder met eigen middelen en vormen een belangrijke taak in de pastoraal van de priesterroepingen. Hoe meer zij de zin van hun roeping en de zending in de Kerk verdiepen, des te meer kunnen zij de waarde en de onvervangbaarheid van de priesterroeping en - zending erkennen.'⁴⁶

15. Seminaristen zouden moeten worden herinnerd aan een onomstotelijke pastorale waarheid: 'Niemand is beter geschikt om jonge mensen te evangeliseren dan de jonge mensen zelf. Jonge studenten die zich op het presbyteraat voorbereiden, jonge mannen en vrouwen die een religieuze of missionaire vorming krijgen, zijn persoonlijk en als gemeenschap de eerste en directe apostelen van de roeping te midden van andere jonge mensen.'⁴⁷ Verder moet men denken aan georganiseerde kerkelijke groepen, bewegingen en verenigingen als waardevolle plaatsen voor het voorstellen van een priesterroeping. Hierbinnen wordt de ontmoeting met Christus bevorderd door concrete aandacht voor de mensen, door een duidelijk en op het gebed geconcentreerd geestelijk aanbod. Uit deze ervaringen zijn niet weinig roepingen voortgekomen.⁴⁸

---

46. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 728.

47. Congregaties voor de Oosterse Kerken, voor de Religieuze en de Seculiere Instituten, voor de Evangelisatie van de Volken, voor de Katholieke Opvoeding (edd.), *Ontwikkelingen in de pastorale zorg voor roepingen in de particuliere Kerken: ervaringen in het verleden en plannen voor de toekomst*. Slotdocument van het Tweede Internationale Congres van bisschoppen en andere verantwoordelijken voor kerkelijke roepingen, Rome, 10-16 mei 1981 (2 mei 1982), nr. 41.

48. Cfr. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 726-729.

Op school kunnen de leerkrachten, die een dienstwerk verrichten dat van nature een roeping en een zending is, de opvoedkundige rol van het gezin uitbreiden door de culturele horizon te verbreden en zonder ooit de dimensie van de roeping in het leven te veronachtzamen.

Hun dienstwerk kan jonge mensen openstellen voor een levenskeuze van totale zelfgave aan God en anderen door “in het hart van de jongens en de jongeren het verlangen te storten om de wil van God te volbrengen in de voor ieder meest geschikte levensstaat, zonder ooit de roeping tot het priesterschap uit te sluiten.”⁴⁹

Ook de tijd aan de universiteit is in veel landen een vruchtbare periode aan het worden voor jonge mensen met betrekking tot hun levenskeuze. Dit verdient de grootste aandacht: de jeugdijaren zijn kostbaar en van doorslaggevend belang voor het zoeken naar de volle betekenis van het eigen bestaan. Zij die binnen kerkelijke instellingen de vrijetijdsbesteding en sport stimuleren, moeten naast de specifieke redenen die de activiteiten ervan inspireren, en de menselijke waarden waarvan zij de verwezenlijking mogelijk maken, niet het hoogste doel uit het oog verliezen: de algehele en harmonieuze vorming van de persoon. Een dergelijke menselijke vorming is, in de mate dat zij overeenkomt met het aanbod van de christelijke opvoeding, in feite een vruchtbare bodem om een priesterroeping voor te stellen.

Geestelijke leiding is een bevoorrechte vorm van onderscheiding en begeleiding van een roeping. Van priesters wordt een overtuigde bereidheid gevraagd tot luisteren en dialoog, het vermogen om de fundamentele vragen omtrent het bestaan op te wekken en te beantwoorden, een aanzienlijke wijsheid in het behandelen van kwesties die samenhangen met levenskeuzes en roeping tot het priesterschap.

Geestelijke leiding en *counseling* op het gebied van roeping vragen om een specifieke voorbereiding bij de eerste en permanente vorming van priesters.

---

49. *Pastores dabo vobis*, nr. 41: AAS 84 (1992) 728; cfr. Congregatie voor de Katholieke Opvoeding, *Samen opvoeden op een katholieke school* (8 september 2007), nr. 19.

16. Het bevorderen van de roeping tot het priesterschap vindt zijn sterke punten in voorstellen van vorming tot christelijk leven die zijn gebaseerd op het luisteren naar het Woord van God, de deelname aan de Eucharistie en het beoefenen van liefdadigheid.

De verkondiging van het Woord gaat via de prediking, die de manieren en vormen van het in praktijk brengen van het evangelie in het leven van de individuele gelovigen en kerkelijke gemeenschappen in gang zet en wijst: "Er is een 'directe prediking' nodig over het mysterie van de roeping in de Kerk, over de waarde van het gewijde priesterschap, over de dringende noodzaak daarvan voor het volk Gods."⁵⁰

Ook de catechese is een gewone manier om roepingen te bevorderen, wanneer zij kinderen en jonge mensen helpt hun leven te beoordelen als een antwoord op de roepstem van God en hen ondersteunt om gelovig de gave van een persoonlijke roeping te aanvaarden.

De catechese ter voorbereiding op het sacrament van het vormsel is een gelegenheid om de vormelingen kennis te laten maken met de gaven van de Geest, de charisma's, de ambten en de verschillende vormen van roeping die daarmee verbonden zijn.

Bij geen enkele vorm van catechese mag het vermelden van de priesterroeping over het hoofd worden zien: 'Een organische catechese, die aan alle leden van de Kerk geboden wordt, verdrijft twijfels en bestrijdt eenzijdige of misvormde ideeën over het priesterambt. Bovendien opent zij de harten van de gelovigen voor de verwachting van de gave en schept zij gunstige voorwaarden voor het ontstaan van nieuwe roepingen.'⁵¹

De Eucharistie, het middelpunt van het christelijk leven en van de gemeenschap, begunstigt het voorstel van een sacramenteel liturgisch traject dat op gewone wijze de weg van iedere roeping kan voeden.

Ook het veelvuldig en geregeld naderen tot het sacrament van verzoening blijkt van doorslaggevende betekenis voor de onderscheiding van een priesterroeping.

---

50. *Pastores dabo vobis*, nr. 39: AAS 84 (1992) 723.

51. *Ibid.*

Het liturgisch jaar vormt een permanente school van het geloof van de christelijke gemeenschap, het markeert de tijden en ogenblikken van het gewone leven ervan en ondersteunt het rijpen van roepingen onder de gelovigen.

De verschillende initiatieven op het vlak van het gebed, vooral de eucharistische aanbidding, die worden voorbereid en verwezenlijkt op een veelbetekenende wijze en met een diepe liturgische betekenis, kunnen de aandacht vestigen op het buitengewone belang van de roeping tot het priesterschap. Het getuigenis van liefdadigheid komt op een veelzijdige en verrassende wijze tot uitdrukking in de Kerk. Het is van fundamenteel belang dat een dergelijke inzet voor initiatieven versterkt wordt door middel van precieze vormingstrajecten die aanzetten tot onbaatzuchtigheid en dienst aan het Koninkrijk van God en die zijn gericht op de gelijkvormigheid van het individu en de gemeenschap aan Christus.

De gevoeligheid van jonge mensen voor de omstandigheden van de zwaksten en armen is groeiende. Velen tonen zich bereid om te dienen en zich te identificeren met de naaste in de vreugden en moeilijkheden van het leven. Sommigen kiezen voor vrijwilligerswerk als een vorm van dienst aan lijdenden, ouderen en armen. Anderen zetten zich in voor de opvoeding van kinderen in de catechese, in katholieke verenigingen, in activiteiten van vrijetijdsbesteding. Er zijn er ook die een waardevol getuigenis geven door vrijwilligerswerk in de missie met zijn overweldigend vermogen om het leven van een persoon te veranderen door deze open te stellen voor de dringende en ernstige materiële en geestelijke noden die wijd verbreid zijn in ontwikkelingslanden.

Roepingen die bloeien in een omgeving van een christelijk getuigenis van liefdadigheid blijken solide en authentiek, serieus gemotiveerd voor dienstverlening.

17. Het is noodzakelijk in kerkelijke gemeenschappen een ware en werkelijke gebedsbeweging aan te moedigen om de Heer om roepingen te vragen. Immers, 'het christelijk gebed, gevoed door het woord van God, schept de ideale ruimte waarin ieder de waarheid over zijn leven kan ontdekken, als-

mede de identiteit van het persoonlijke en onherhaalbare levensproject dat de Vader hem toevertrouwt. Het is dus nodig in het bijzonder de jongens en de jongeren op te voeden tot trouw aan het gebed en aan het overwegen van het woord Gods. In de stilte en het luisteren kunnen zij de roeping door God tot het priesterschap onderscheiden en edelmoedig volgen.⁵²

Sommige initiatieven die een eensgezinde gemeenschap in gebed voor roepingen laten zien, moeten worden ondersteund of bevorderd.

Zo zou het Diocesaan Dienst Centrum voor Roepingen het initiatief kunnen voorstellen en organiseren van een “onzichtbaar klooster”, waarin veel mensen dag en nacht zich wijden aan voortdurend gebed voor priesterroepingen. “Roepingendonderdag” vormt een traditioneel ogenblik van het maandelijks gemeenschappelijk gebed, met als middelpunt de eucharistische aanbidding, voor priesters en priesterroepingen.

De “Wereldgebedsdag voor roepingen” en de “De dag van het seminarie” zijn twee momenten van aanzienlijk belang voor gebed, catechese en het verkondigen van de mogelijkheid van roepingen in de christelijke gemeenschap.

18. De dienst aan het altaar is vaak een aanloop tot andere vormen van dienst in de christelijke gemeenschap. Aan deze ervaring kan, indien zij verstandig wordt geïntegreerd in de opvoeding tot liturgisch gebed, tot luisteren naar het Woord en tot het sacramentele leven, vorm worden gegeven als een werkelijke weg die openstaat voor een priesterroeping.

Om deze reden wijdt de roepingenpastoraal voor het priesterambt bijzondere aandacht aan de ministranten. Alvorens naar het seminarie te gaan hebben talrijke priesters en seminaristen deel uitgemaakt van een groep ministranten en aan het altaar gediend.

Retraites en roepingenretraites, die voor jonge mensen worden georganiseerd, zijn uiterst belangrijk om hen in staat te stellen de ervaring te beleven van stilte, van het aanhoudend gebed en de ontmoeting met het Woord van

---

52. *Pastores dabo vobis*, nr. 38: AAS 84 (1992) 721.

God. Het kunnen bijzondere momenten zijn van reflectie op een levensplan, als persoonlijke ontdekking van de eigen roeping.

Ook “residentiële gemeenschappen voor roepingen” helpen jonge mensen bij het zich oriënteren en het onderscheiden van de roeping met het oog op het seminarie. Zij vormen een soort “pre-seminarie”, met de vaste aanwezigheid van terzake deskundige priesters die een “levensregel” aanbieden die wordt gemarkeerd door ogenblikken van broederlijk leven, persoonlijke studie, het delen van het Woord, persoonlijk en gemeenschappelijk gebed, het vieren van de Eucharistie en geestelijke leiding.

19. Het kleinseminarie kan jongens en adolescenten de gelegenheid bieden om te worden begeleid, opgevoed en gevormd in het onderscheiden van hun verlangen om priester te worden. Bovendien “zou het voor de aard en zending van het kleinseminarie goed zijn een referentiepunt te worden voor de roepingenpastoraal in het bisdom met de passende ervaringen van vorming voor jongens die op zoek zijn naar de zin van hun leven, van hun roeping, of al vastbesloten zijn de weg op te gaan van het ambtelijk priesterschap, maar nog niet naar het grootseminarie kunnen gaan”.⁵³

---

53. Congregatie voor de bisschoppen, Directorium voor het pastorale ambt van bisschoppen *Apostolorum successores* (22 februari 2004), nr. 86.

SLOT

20. De zorg voor roepingen tot het priesterschap is een permanente uitdaging voor de Kerk. Ter gelegenheid van de zeventigste verjaardag van zijn instelling biedt het *Pauselijk Werk voor Priesterroepingen* dit document aan de particuliere Kerken aan als een compendium ter bevordering van roepingen tot het ambtelijk priesterschap om alle christelijke gemeenschappen en hen die in het bijzonder betrokken zijn bij de roepingenpastoraal, te bemoedigen. De gunstigste omgeving voor roepingen tot het priesterschap is iedere christelijke gemeenschap die luistert naar het Woord van God, bidt met de liturgie en getuigenis aflegt met liefdadigheid. In deze context wordt de zending van een priester het duidelijkst gevoeld en herkend.

Dit document wil kerkelijke gemeenschappen, verenigingen en bewegingen ondersteunen in hun inzet ten gunste van roepingen, door hun inspanningen te oriënteren op een roepingenpastoraal die in staat is iedere levenskeuze van zelfgave te doen rijpen en in het bijzonder het verwelkomen van Gods roepen tot het ambtelijk priesterschap te begunstigen.

De Heilige Vader heeft onderhavig document goedgekeurd en opdracht gegeven tot de publicatie ervan.

Rome 25 maart 2012, Hoogfeest van de Aankondiging van de Heer.

Zenon Kardinaal Grocholewski
Prefect

+ Jean-Louis Bruguès
Secretaris

© Copyright 2012 – Libreria Editrice Vaticana / Secretariaat RK Kerk in Nederland

Vertaling: drs. H.M.G. Kretzers